

Shake-up in kunstgrasland

Alle kunstgrassystemen op sportvloerenlijst worden opnieuw getest

Het Fifa-programma voor kunstgrasvoetbalvelden gaat op de schop. Vanaf 1 januari 2017 zijn de nieuwe normen van kracht.

Ook krijgt het programma een andere naam.

Auteur: Guy Oldenkotte

Het is niet voor het eerst dat de Fifa wijzigingen doorvoert in de kwaliteitsnormen waaraan kunstgrasvoetbalvelden moeten voldoen. Toch verwacht de industrie dat de wijzigingen die ditmaal gaan plaatsvinden verstrekende gevolgen zullen hebben voor het Fifa Quality Turf-programma en voor het aantal kunstgrassystemen dat wordt aangeboden in ons land. 'De grootste verandering is de vervanging van de Lisport-test door de Lisport XL-test. Met deze machine kan de slijtage van een kunstgrasveld door betreding worden gesimuleerd', zegt Gert-Jan Kieft, projectmanager R&D bij Kiwa ISA Sport. Bij de oude machine werd een rol met noppen duizenden malen over een stuk kunstgras gerold. 'De Lisport XL is veel groter dan de oude betredingsmachine. Hiermee kunnen we het slijtagebeeld beter simuleren. De rollen met noppen, die via een trolley over het veld bewegen, zijn

twee keer zo groot als bij de oude machine en ook het oppervlak van de testmatten is veel groter.' Ook kunnen de testinstituten, zoals Kiwa ISA Sport, nu de slijtage testen over een groter oppervlak. 'In de oude situatie was het te betreden oppervlak 60 cm bij 40 cm. Met de nieuwe Lisport XL is dat 2,5 m bij 1 m. Op deze manier kun je de belasting op een veld beter nabootsen.' Behalve de slijtagetest is ook de meetmethode voor de balrol aangepast. 'We werken nu met meetpoorten, zodat we de balrol op verschillende punten kunnen meten. De eisen waaraan de balrol moet voldoen, zijn ook enigszins aangepast.' Volgens Oleg Sokol van de Fifa zijn de wijzigingen in het handboek een gevolg van voortschrijdend inzicht. 'In het handboek zijn de laatste studieresultaten en de feedback van stakeholders opgenomen. De nieuwe en gewijzigde testmethodes zijn een gevolg van de belangrijkste opmerkin-

gen die we hebben ontvangen sinds de publicatie van het handboek in 2012.'

Veldslag in aankomst?

Bij de sportveldenindustrie in ons land leeft het idee dat vooral de nieuwe slijtagetest ertoe zal leiden dat veel kunstgrasvoetbalsystemen die in Nederland worden aangeboden niet langer aan de Fifa-normen voldoen. 'Dat valt eigenlijk reuze mee', zegt Kieft daarover. 'De meeste systemen die wij tot dusver hebben getest, voldoen aan de eisen.' Kieft wijst er daarbij op dat Kiwa ISA Sport slechts een van de testlaboratoria is waar kunstgrassystemen voor labtesten kunnen worden aangeboden en dat hij en zijn collega's nog niet klaar zijn met de systemen die tot dusver zijn aangeboden. Toch neemt Kieft iets opmerkelijks waar: 'We zien dat juist de geprofileerde vezels meer slijtage tonen,

6 min. leestijd

waardoor ze sneller plat gaan liggen.' Dat is opmerkelijk, omdat dit soort vezels, die een speciale vorm of hardere kern hebben, juist bedacht zijn om slijtage van een veld te vertragen.

De grootste verandering is de vervanging van de Lisport-test door de Lisport XL-test

Op de sportvloerenlijst staan in totaal bijna 700 kunstgrassystemen. Om deze systemen ook volgend jaar te kunnen aanbieden, dienen ze allemaal opnieuw aan de labtests te worden onderworpen. Kieft denkt echter dat de sportveldenbouwers selectief zullen zijn bij het hertesten van de systemen. 'Ik verwacht dat men ervoor kiest om alleen die producten aan te bieden die een goede kans van slagen hebben.' Gosewin Bos van Antea Group onderschrijft die lezing. 'Wij bieden niet al onze systemen aan voor de hertesten', erkent hij. Antea Group heeft ruim 50 systemen die momenteel zijn opgenomen op de Sportvloerenlijst. 'Dat is

bedrijfseconomisch simpelweg niet verantwoord. We monitoren natuurlijk welke systemen het beste voldoen aan de marktvraag en laten die vervolgens opnieuw testen.' Ook Seth van der Wielen van Kybys verwacht dat er aanzienlijk minder kunstgrasvoetbalsystemen aangeboden zullen worden dan er nu op de Sportvloerenlijst staan. 'De investeringen staan niet in verhouding tot het werk dat er ligt op het gebied van kunstgras in Nederland. De nieuwe norm zal zorgen voor meer uniforme systemen die minder vraaggestuurd zijn, maar die zijn ontstaan uit de overtuiging of de oprechte filosofie van de leverancier. Om de kosten te drukken, gaan bedrijven efficiënter om met keuringen. De lijst zal daardoor naar verwachting behoorlijk worden opgeschoond en aanzienlijk korter worden.'

Heeft SBR-discussie invloed?

Gert-Jan Kieft van Kiwa ISA Sport verwacht dat de huidige discussie omtrent SBR-granulaat zijn weerslag zal hebben op de systemen die worden aangeboden voor de hertest. 'Ik denk dat sommige sportveldenbouwers nu zullen besluiten om bepaalde systemen die ingestrooid zijn met SBR, niet aan te bieden voor de herkeuring, omdat ze verwachten dat de vraag hiernaar in de nabije toekomst zal afnemen.' Mochten de sportveldenbouwers massaal hiervoor kiezen, dan is de kans groot dat SBR over een paar jaar definitief verleden tijd is op de Nederlandse kunstgrasvoetbalvelden; zij het dat dit het gevolg is van de keuze om ze niet langer aan te bieden, en niet een oordeel over hun eventuele schadelijkheid. Toch heeft deze ontwikkeling een keerzijde. 'SBR komt goed uit de nieuwe Lisport XL-test. Alternatieven hebben het hierbij een stuk lastiger. Sporttechnisch blijft SBR erg goed. Dat weten we ook uit de praktijk', stelt Seth

ACTUEEL

Vanaf 1 januari 2017 zullen de Fifa-kwaliteitsconcepten voortaan door het leven gaan als Fifa Quality en Fifa Quality Pro. Fifa Quality wordt de vervanger van de Fifa One Star-kwaliteitsnorm, terwijl de Fifa Two Star-kwaliteitsnorm vervangen wordt door Fifa Quality Pro. De aanpassing van de benamingen is in lijn met de kwaliteitsnormen die de Fifa hanteert voor voetballen en doellijntechnologie.

van der Wielen. Het stoppen met aanbieden van systemen met SBR zou dus aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de investeringskosten en het profijt van andere kunstgrasvoetbalsystemen. Toch is het moeilijk te voorspellen wat de toekomst zal brengen voor instrooigranulaat. 'We zien nu in de tests dat de laagdikte van het instrooigranulaat in bepaalde systemen bepalend is. Dergelijke systemen hebben dat granulaat hard nodig', merkt Gert-Jan Kieft op. Die afhankelijkheid zou ook wel eens een kwetsbaar punt kunnen zijn. 'Velden die willen voldoen aan de Fifa Quality Pro (de vervanger van de Fifa Two-Star, zie kader) worden nu ook getest op de splash van het instrooigranulaat, het wegspringen van het granulaat wanneer een bal op het veld stuitert.' De splash van het instrooigranulaat neemt toe met de laagdikte ervan. Juist de systemen die ingestrooid zijn met SBR-granulaat, hebben doorgaans een dikke laag instrooigranulaat. Behalve de toevoeging van de splash-test wordt voortaan ook de 'hitteafgifte' van een kunstgrasvoetbalsysteem geclassificeerd. De hitte op kunstgrasvoetbalvelden is doorgaans een pijnpunt,

Seth van der Wielen

Gosewin Bos

Gert-Jan Kieft

De Lisport XL test een groter oppervlak.

Het stoppen met aanbieden van systemen met SBR zou dus aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de investeringskosten en het profijt van andere kunstgrasvoetbalsystemen

vooral voor velden die ingestrooid zijn met SBR-granulaat.

Ontspanning in de markt?

De kunstgrasmarkt is de laatste paar jaar enorm overspannen geraakt. Het resultaat is dat kopers kunnen kiezen uit ruim 700 verschillende systemen, in een markt die tot voor kort geschat werd zo'n 2.000 velden groot te zijn. Inmiddels is dat aantal al overstegen. Bij keuzemogelijkheden is doorgaans de klant 'de winnaar', maar het lijkt erop dat het krankzinnige aantal kunstgrassystemen waaruit men kan kiezen, weinig heeft bijgedragen aan betere systemen of stabilisatie van de markt. Volgens Gosewin Bos zal daar voorlopig geen verandering in komen. 'Ik verwacht dat de markt voorlopig nog wel overspannen zal blijven.' Seth van der Wielen denkt dat aanbieders gericht en meer onderscheidend zullen gaan aanbieden. 'Dat zullen ze doen op basis van de kwaliteit vanuit

hun filosofie over een totaalsysteem. Tegelijkertijd verwacht ik dat ze in hun afweging de prijscomponent te veel zullen meenemen, omdat die in aanbestedingen vaak van doorslaggevend belang is.' Volgens Van der Wielen zal daarop geanticipeerd worden door strategische kunstgrassystemen, die de onderkant van de toegestane kwaliteitgrens raken maar prijstechnisch interessant zijn, op de Sportvloerenlijst te zetten. 'De kunstgrasmarkt is al tien jaar een vechtmart en dit gaat niet direct veranderen. Het aantal aanbieders wordt mogelijk kleiner, maar de partijen die eventueel afvallen, zijn nu veelal ook niet in staat om serieus mee te dingen. Feitelijk verandert er dus niet veel. Het huidige gevecht wordt uitgevochten door de vijf grootste partijen en die blijven dat landschap regeren', aldus Van der Wielen. Die ontwikkelingen op de markt baren ook de Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek zorgen, erkent Ben Moonen van de BSNC. 'Het is een punt van zorg voor ons. We zien steeds meer zelfstandige advi-

seurs die geen lid zijn van de branchevereniging. Dat baart ons zorgen. Vandaar dat het onderwerp van gesprek is in ons platform Adviesbureaus en Kennisinstellingen.' Plannen om actie te ondernemen heeft de BSNC echter nog niet. 'Als we werkelijk iets willen veranderen en van die vechtmart af willen, dan moet er iets veranderen op overheidsniveau, zowel landelijk als lokaal en tot in alle geledingen', denkt Seth van der Wielen. Als het aankomt op de Sportvloerenlijst, ziet Van der Wielen slechts één oplossing: 'Een kort en overzichtelijk aanbod van systemen die verschillen in sporttechnische kwaliteit en duurzaamheid, gekoppeld aan het specifieke gebruik als hoofdveld, trainingsveld of multifunctioneel veld. Deze lijst zou het makkelijker moeten maken om appels met appels te vergelijken.' In dat opzicht valt het te verwachten dat er toch nieuwe systemen aan de lijst blijven worden toegevoegd. Gosewin Bos van Antea Group weet dat wel zeker. 'Ook voegen we er een aantal vernieuwende systemen aan toe', zo erkent hij. Toch ziet Van der Wielen het als een uitgelezen mogelijkheid om afscheid te nemen van gedateerde kunstgrassystemen die nu maar op de Sportvloerenlijst blijven staan.

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6345

De splash van SBR granulaat wordt voortaan ook getest.